

Percepcions i actituds

És necessari partir de la base que ens cal sempre estar atents si volem adonar-nos del que passa i ocorre al nostre voltant i a la resta del món. També podria ser un punt de partida procurar la lucidesa de la percepció del món i de la vida. A més de tot això, al meu entendre, ens caldria la valentia de poder-ho dir, prescindint de si és el que toca o el que s'ha de dir o de si és políticament correcte, en terminologia d'ara.

La realitat, si ens deixem estar de grans disquisicions filosòfiques, és allò que captem, tot allò que pensem i les coses que mouen les nostres converses. Ens cal eixe optimisme inicial si volem tirar endavant.

Les persones gaudim de tot un sistema de percepcions internes i externes, a partir de les quals construïm imatges, els atribuïm paraules, les expliquem amb frases i a més de tot això, el nostre enteniment encara ens permet fer incursions per l'immens univers de l'abstracció.

La percepció va acompanyada i/o precedida -com no pot ser d'altra forma- d'actituds, d'interessos, prejudicis i conveniències i també, com no, de la sinceritat i de l'honestedat que definim, d'una forma corrent, com la recerca i l'exercici de la veritat, amb tot el que això té d'ambigu i problemàtic.

Com en totes les coses de la vida, cal sempre trobar l'equilibri entre els factors que hi intervenen. Us heu adonat, per exemple, que quan l'interés i la conveniència són prou grans la percepció de la realitat pot arribar a ser inútil? I que, en la majoria dels casos, la percepció té les de perdre i tant s'hi val el que es percep perquè el prejudici és més fort i sempre guanya? Es pot arribar a afirmar que és blanc allò que es negre. Es fa imprescindible argumentar i demostrar l'evidència (senyal clara de la decadència social). Es pot mentir descaradament (o escampar postveritats) sense que se'ns pose la cara roja. I anar fent, que són dos dies. Això, com fàcilment es comprén és el gran esquema de la manipulació: intentar fer creure amb més o menys violència el que a un li interessa.

Ja ens hem embrancat. En principi es tractava de la percepció i en concret dels graus de percepció. És a dir de les formes de percepció que impliquen diferents nivells d'intensitat de part del perceptor i que incorporen estadis de qualitat a l'activitat.

Concretant un poquet més, es tracta de fer un comentari sobre:
SENTIR - ESCOLTAR- CAPTAR I ENTENDRE EL QUE ES DIU
VEURE - MIRAR - OBSERVAR

El primer pas, en ambdós casos, és només una qüestió de salut i d'higiene sensorial. Els qui tenen les orelles i els ulls bé, senten i veuen normalment -avui dia hi ha molts remeis per als casos de dificultat perceptiva. Se sol dir que sentir la ràdio, la música de fons i també la tele ens fan companyia. Sentir i veure no demanen cap esforç especial.

El segon pas, escoltar i mirar, ja demana que fem algun esforç, una actitud d'atenció en coses que ja d'entrada pensem que ens interessaran, o que momentàniament ens sorprenen, o que ens és menester recordar per alguna raó.

En termes de rutina diària seria allò que ens fa parar la activitat o que ens fa demanar silenci als qui estan a la vora. Deixeu-m'ho escoltar!

No resulta excessivament difícil discernir entre aquests dos primers nivells. Tenim molt clar quan veiem les coses i quan les mirem, en quines situacions sentim i en quines escoltem. Això és

d'una claredat meridiana quan som nosaltres els qui ensenyem o diem alguna cosa. Expressions com: que no ho veus? o, no m'escoltes! són d'ús molt freqüent.

El tercer pas és el de major intensitat. Aquí ja fan falta més coses. No és prou la salut sensorial i l'atenció. Cal l'interés de captar les coses, el temps de consideració i contemplació per tal d'adonar-se dels detalls i dels significats i mirar d'arribar al fons de les coses. No és una actitud evident ni fàcil. Fa falta sempre exercici i entrenament. És a dir, això que tenim tan clar en el cas de l'esport i del cultiu corporal.

I tot això a què trau cap?

Al fet que la percepció és la base i el suport de la intel·ligència, on es construeix el pensament i la ment humana, la base de tot allò que, en últim terme, fa avançar la humanitat.

Per acabar, em permeto recomanar dos llibres de Rob Riemen. Un es diu *Noblesa d'Esperit* i l'altre, *Per combatre aquesta època (Dues consideracions urgents sobre el feixisme)* on fa una anàlisi del que s'està perdent a Europa. Segons ell, i trobo que està encertat, Europa s'ha begut l'anima. Ja no cal la noblesa d'esperit. Ja no interessa el cultiu de l'esperit que, en realitat, és la cultura. Hem relativitzat massa els grans trets: la recerca de la veritat, el treball per la justícia, intentar ser creadors de bellesa, promocionar la vida i la bondat i anar de totes totes de cara a la llibertat.

La possibilitat de percebre i de pensar, implica l'obligació indefugible de fer-ho.

Julià Pastor Aguilar (Centre d'Estudis dels Ports)
Febrer 2019